

Akavas klimatriktlinjer

Akavas temaprogram

Akava

INNEHÅLL

Akavas klimatriktninjer	3
1. En ambitiös klimatpolitik främjar Finlands konkurrenskraft och välfärd	5
2. Satsningar på kompetens ger framgång i fråga om klimatmålen	7
3. Ökade satsningar på forskning, utveckling och innovationsverksamhet bör på ett betydande sätt inriktas på åtgärder för en grön omställning	9
4. EU:s program för grön utveckling är centralt för Europas framtid – vi ska aktivt påverka beredningen av det	11
5. Klimatåtgärderna genomförs rättvist	13

Godkänt av Akavas styrelse 17. 1. 2023

Bilder: Unsplash (s. 3), Ritva Siikamäki (s. 4), Ida Pimenoff (s. 7 och 8), Lehtikuva (s. 13)

Layout: Liisa Valtonen

ISBN: 978-952-7281-67-3

Akavas klimatriktlinjer

Klimatpolitiken handlar om intergenerationell rättvisa. Jorden måste hållas beboelig även för kommande generationer. Var och en bör nu och i framtiden kunna leva ett gott liv utan att överskrida jordens bärkraft. För att vi ska lyckas med detta är det viktigt att vi på bred front kommer överens om hur vi går vidare och vilka åtgärder som ska vidtas.

De utvecklade länderna har en skyldighet att ta fram globala klimatlösningar. Klimatförändringen är kopplad till ekonomi och säkerhet, t.ex. via livsmedels-säkerhet och extrema väderfenomen. De problem som klimatförändringen ger upphov till, och som kan leda till t.ex. klimatflyktingskap, förblir inte heller enbart lokala problem. En snabb och okontrollerad klimatförändring skulle leda till en globalt sett kraftig minskning av våra verksamhetsmöjligheter och beboeliga bosättningsområden.

Den andra sidan av klimathotet är att det kan inspirera till förändring och utveckling. Om Finland tar vara på möjligheten kunde vi vara ett föregångarland när det gäller klimatåtgärder och en viktig leverantör av klimatlösningar. Klimatåtgärderna kan främja finländarnas välfärd på många sätt, även om klimatförändringen också ger upphov till problem. Klimatåtgärder börjar redan vara en del av många finländares vardag, men till stöd för dem behöver vi förändringar på systemnivå och politiska beslut som skapar incitament för att vidta klimatåtgärder.

Akava främjar en rättvis och målinriktad klimatpolitik som ger var och en som bor i Finland möjlighet att delta i åtgärder för att stävja och anpassa sig till klimatförändringen och med klimatåtgärder som var och en kan uppleva som nyttiga. Akava har i sin egen verksamhet förbundit sig att främja klimatpositiva tillvägagångssätt.

Huvudlinjerna i Akavas klimatpolitik

- 1.** Bara en tillräckligt resultatriktad klimatpolitik främjar Finlands konkurrenskraft och välfärd.
- 2.** Framgång i fråga om klimatmålen nås genom att man även satsar på kunskande.
- 3.** De allt större satsningarna på forskning, utveckling och innovationsverksamhet bör synas i åtgärderna för en grön omställning.
- 4.** EU:s program för grön utveckling (den europeiska gröna given) är centralt för Europas framtid. Finland måste aktivt påverka beredningen av det.
- 5.** Klimatåtgärderna bör genomföras på ett sätt som är socialt och regionalt rättvist.

1. En ambitiös klimatpolitik främjar Finlands konkurrenskraft och välfärd

De sektorspecifika färdplanerna för ett koldioxidsnålt samhälle som utarbetades för industrin och andra branscher 2020 visade att Finlands nationella klimatneutralitetsmål för 2035 kan uppnås med teknologier som antingen redan finns eller är under utveckling.

Målet för Parisavtalet är att begränsa klimatuppvärmningen till 1,5 grader jämfört med den förindustriella tiden. Hittills har de utsläppsminskningmål och åtgärder som staterna rapporterat inte varit tillräckliga för att nå detta mål. Med nuvarande klimatpolitik och klimatåtgärder är världen på väg mot en uppvärmning på 2,5 grader.

Enligt FN:s miljöprogram UNEP skulle 1,5-gradersmålet kräva en minskning av koldioxidutsläppen till nollnivå före 2050 och en minskning av alla växthusgasutsläpp till nollnivå under 2060–2080. FN:s miljöprogram betonar att om målnivån för de nuvarande klimatåtgärderna inte höjs före 2030 är det omöjligt att undvika att 1,5-gradersgränsen överskrids.

Akava betonar att Finland måste hålla fast vid sitt klimatmål att uppnå klimatneutralitet till 2035. Därefter måste Finland så snart som möjligt uppnå klimatnegativitet, genom att man uppställer årligen ökande mål för kolbindningen så att även teknologin utnyttjas. Målet kan uppnås med hjälp av en planmässig nationell klimatpolitik och klimatåtgärder som grundar sig på forskningsbaserad kunskap. För att nå målet krävs förutom FUI-satsningar och tillgång till kunnig arbetskraft även en verksamhets- och investeringsmiljö som är förutsägbar och möjliggör detta samt smidiga tillståndsprocesser och regler.

När man väger de alternativa kostnaderna för de olika lösningarna mot varandra är det viktigt att komma ihåg att klimatförändringens skadeverkningar och risker samt de kostnader dessa medför ökar år för år, till exempel till följd av att extrema väderfenomen och risken för översvämningar ökar och industrins tillgång till råvaror blir allt osäkrare.

Förutom att stävja klimatförändringen bör Finland också arbeta för att stoppa förlusten av biologisk mångfald och stärka naturens mångfald. Klimatförändringen och förlusten av biologisk mångfald är problem som bör lösas tillsammans, eftersom klimatuppvärmningen påskyndar förlusten av biologisk mångfald och förlusten av biologisk mångfald i sin tur påskyndar klimatförändringen.

Finland bör vara klimatneutralt senast 2035 och klimatnegativt så snart som möjligt därefter.

Klimatförändringen är ett globalt fenomen, varför Finland aktivt måste vara med och utöva påverkan på internationella forum för att åtgärder som syftar till att bekämpa klimatförändringen och anpassningsåtgärder ska vidtas. Om vi kan uppnå tillräckligt ambitiösa klimatmål kan vi erbjuda lösningar för de globala marknaderna och stärka Finlandsbilden genom att vara en ledande utvecklare av lösningar för att bekämpa klimatförändringen. Den gröna omställningen och den digitalisering som är avgörande för den måste utgöra kärnan i den nationella näringspolitiken.

Finlands ekonomiska tillväxt bör i stor utsträckning basera sig på lösningar för grön omställning som inte bygger på överkonsumtion av naturresurser och fossila bränslen. En hållbar ekonomi baserar sig på förnybara naturresurser samt på kolsnåla lösningar, vilka främjar bioekonomin och den cirkulära ekonomin samt naturens mångfald. Finlands klimatpolitiska åtgärder måste väljas så att man strävar efter nationalekonomiskt sett kostnadseffektiva utsläppsminskningar.

För att stävja klimatförändringen krävs dessutom ledarskap av både staten och andra organisationer. Statsrådet måste tillämpa ägarstyrning i statligt ägda bolag och agera konsekvent under omställningen. När staten målmedvetet visar vägen sporrar den samtidigt företagen att ta sig an de utmaningar klimatförändringen medför och att hitta lösningar. När offentliga upphandlingar inriktas så att de mer effektivt stöder den gröna omställningen och lösningar som är hållbara med tanke på miljön och klimatet tar vi samtidigt vårt ekologiska ansvar.

Akavagemenskapen deltar aktivt i den klimatpolitiska debatten och i påverkansarbetet och bidrar med aktuell information om klimatförändringens konsekvenser för olika branscher.

Akavas tre centrala mål för en mer ambitiös klimatpolitik

- 1. Finland är klimatneutralt år 2035 och ökar därefter årligen mängden negativa utsläpp.**
- 2. Klimatarbetet utgör en central del av Finlandsbilden och Finland blir en ledande utvecklare av lösningar för att bekämpa klimatförändringen. Klimatkonsekvenserna av statens budget i relation till de uppställda klimatmålen utvärderas årligen.**
- 3. Statsrådet driver en konsekvent klimatpolitik för att företagen ska ha tillräckliga incitament för att satsa på investeringar och utveckling av arbetskraftens kompetens.**

2. Satsningar på kompetens ger framgång i fråga om klimatmålen

Finlands offentliga universitetsfinansiering minskade under hela förra decenniet i förhållande till bruttonationalprodukten, avslöjar European University Associations (EUA) uppföljning. I övriga Norden ökade däremot finansieringen mer än bruttonationalprodukten.

Enligt Europeiska kommissionen bedömning kan den gröna omställningen skapa cirka en miljon nya arbetsplatser fram till 2030 och 2 miljoner arbetsplatser fram till 2050, inom t.ex. byggnadsbranschen, informations- och kommunikationsteknik eller sektorn för förnybar energi.

Samhällets elektrifiering, nya rena energikällor, bioekonomi och cirkulär ekonomi förändrar industrins och företagens processer och tar ersättande teknik i bruk. I kombination med digitaliseringen handlar den gröna omställningen också om att utvidga kompetensen hos nästan alla medborgare.

För att ett klimatneutralt och senare klimatpositivt samhälle ska kunna uppnås krävs det att företag, samfund och arbetsplatser förnyas sig. Den gröna omställningen blir framgångsrik förutsatt att arbetsplatserna har tillräcklig kompetens för att utnyttja klimatpositiva tekniker, teknologier och innovationer. För att innovationer ska uppkomma och kunna skalas upp måste det också finnas tillräckligt många kompetenta personer.

För att man i tid ska kunna reagera på framtida förändringar på arbetsmarknaden måste man identifiera vilka sysselsättande effekter och förändringsbehov i fråga om kompetens den gröna omställningen och anpassningen ger upphov till. För det här behövs branschspecifika kompetenskartläggningar, och resultaten bör inkluderas i prognoserna om utbildningsbehov, läroplanerna och planeringen av det kontinuerliga lärandet. Eftersom en utbildning tar flera år i anspråk måste man också satsa på inläring i arbetet och fortbildning. Kunskapskapitalet måste ökas inom de områden som anses vara kritiska med tanke på klimatförändringen. Dessutom måste man identifiera möjligheterna till kontinuerligt lärande och stödja olika former av detta.

För att uppdatera de anställdas kompetens behövs samarbete mellan utbildningsarrangörer och arbetsgivare. Det är viktigt att man på arbetsplatserna förbereder sig inför den gröna omställningen och de kompetensbehov den medför. Den gröna omställningen betonar starkt vikten av att öka den kompetens- och arbetsrelaterade invandringen.

Klimatfostran är en central del av lösningen på klimatförändringen. Med hjälp av klimatfostran kan man öka allmänhetens medvetenhet om klimatförändringens orsaker, effekter och lösningar. Klimatpolitiken accepteras lättare om vi ökar kännedomen om klimatförändringen och om de åtgärder som krävs för att motverka jordens uppvärmning och för den pågående anpassningen till förändringen, exempelvis de åtgärder som krävs för riskhanteringen. Klimatkompetensen bör byggas på under hela utbildningsbanan, från småbarnspedagogik till högskolutbildning. När det gäller högskoleexamen bör den tvärvetenskapliga kompetensen relaterad till klimatförändringen stärkas i examensinriktade utbildningar.

Den gröna omställningen kräver kompetensutveckling såväl på arbetsplatserna som i samhället.

Akavas tre centrala riktlinjer för att öka klimatkompetensen

- 1. Tillgången till tillräckligt med kompetenta arbetstagare säkerställs i synnerhet inom de områden som identifierats som kritiska med tanke på klimatförändringen och arbetsgivarnas roll i utvecklingen av de anställdas kompetens stärks.**
- 2. För att lyckas med prognostiseringen krävs branschspecifika kartläggningar av sysselsättningseffekter och kompetens.**
- 3. Klimatkompetensen stärks på alla utbildningsstadier och över vetenskapsgränserna.**

3. Ökade satsningar på forskning, utveckling och innovationsverksamhet bör på ett betydande sätt inriktas på åtgärder för den gröna omställningen

I jämförelse med motsvarande länder har Finland hamnat på efterkälken i fråga om satsningar på forskning och utveckling, vilket har påverkat produktivitetsökningen. Avsikten är att under kommande år öka finansieringen så att Finlands FUI-satsningar 2030 uppgår till 4 procent av bruttonationalprodukten.

För att Finlands mål om klimatneutralitet 2035 ska kunna nås behövs avsevärda investeringar. Exempelvis kommer elektrifieringen av energisystemen leda till att elbehovet fördubblas fram till 2050. För att nya miljölösningar ska fås ut på marknaden och kunna skalas upp behöver vi mer forskning och utveckling inom flera sektorer, exempelvis inom väteteknologi och energilagring.

Via EU kommer Finlands program för hållbar tillväxt att få finansiering på knappt 3 miljarder euro. Finland avser använda cirka hälften av dessa medel för den gröna omställningen och en tredjedel för åtgärder som främjar digitaliseringen. I Finland har det inrättats en klimatfond som förfogar över likvida medel till ett värde av cirka 30 miljoner euro för finansieringen av klimat- och digitaliseringsprojekt.

Minst 35 procent av budgeten för Horisont Europa, kommissionens ramprogram för forskning och innovation, ska användas för åtgärder som stöder den gröna omställningen. Via temautlysningarna har man redan delat ut finansiering för den gröna omställningen till ett värde av över en miljard euro. Också EU:s innovationsfond (Innovation Fund) stöder lösningar för ren teknik med cirka 10 miljarder euro åren 2020–2030. Dess medel kommer från intäkterna från auktioneringen av utsläppsrätter som bedrivits inom ramen för EU:s utsläppshandel under det senaste decenniet.

Finland bör sträva efter att vara en föregångare i fråga om forsknings-, utvecklings- och innovationsverksamhet som syftar till att lösa klimatförändringen. Stävandet av klimatförändringen är förknippat med ett stort antal möjligheter och tack vare innovationer blir allt mer verkningsfulla och kostnadseffektiva klimatåtgärder möjliga. Innovationer för att lösa klimatförändringen skapar betydande nya möjligheter till affärsverksamhet för finländska företag och kan fungera som en viktig källa till ekonomisk tillväxt. Efterfrågan på klimatpositiva produkter på hemmamarknaden och EU:s interna marknad sporrar företag till innovationsverksamhet i anslutning till den gröna omställningen och hjälper till att skala upp lösningarna för den globala marknaden. När utsläppshandeln utvidgas till att omfatta transporter och uppvärmning bör inkomsterna från utsläppshandeln i första hand riktas till innovationsfonden i stället för till den sociala klimatfonden.

För att den gröna omställningen ska vara framgångsrik förutsätts omfattande investeringar i FUI-verksamhet. Förutsättningarna för universitetens, yrkes- och högskolornas, de offentliga forskningsinstitutens och företagets forsknings-, utvecklings- och innovationsarbete måste fortsättningsvis stärkas. Som en del av den gröna omställningen behövs dialog och samarbete mellan vetenskaps- och företagen och det övriga samhället. I finansieringen måste man ta i bruk alla medel för att förstärka och påskynda den privata sektorns FUI-satsningar och investeringar. Samtidigt måste man se till att det finns tillräckligt med kunnig FUI-personal.

Främjandet av bioekonomin och den cirkulära ekonomin är en central lösning med tanke på klimatfrågorna, men också synnerligen viktigt med tanke på det mineralfattiga Europas försörjningsberedskap. Därför måste ibruktageandet av bioekonomins och den cirkulära ekonomins innovationer och en ökad forskning kring dessa vara ett fokusområde inom forskningsfinansieringen.

För företagets del bör det skapas en syn på FUI-finansieringen som sträcker sig över flera regeringsperioder samt en fungerande reglerings- och tillståndsprocess. Små och medelstora företags internationalisering måste också främjas för att innovationerna ska kunna nå framgång även internationellt.

Den gröna omställningen kräver en mer forskningsintensiv företagsverksamhet, där företagen har sin egen forsknings-, utvecklings- och innovationsverksamhet samt möjlighet att producera sådan i samarbete med universitet och forskningsinstitut. Systemet för företagsstöd måste även i fortsättningen reformeras och fokus flyttas från bevarande stödformer till stöd som främjar investeringar i teknologi och innovativa projekt och som stöder den gröna omställningen.

Akavas tre centrala riktlinjer för forsknings-, utvecklings- och innovationsverksamhet i anslutning till den gröna omställningen

- 1. EU:s gemensamma finansieringskanaler bör utnyttjas mer effektivt.**
- 2. För att utveckla och ta i bruk klimatlösningar måste man inte bara satsa på en gedigen grundforskning utan även på samarbete mellan den offentliga och privata sektorn och på ekosystemen.**
- 3. FUI-verksamhet bör vara en central fokuspunkt för bioekonomin och den cirkulära ekonomin.**

4. EU:s program för grön utveckling är centralt för Europas framtid – vi ska aktivt påverka beredningen av det

Europeiska unionen är en världens största ekonomiska regioner och har utmärkta möjligheter att fortsätta vara en global klimatledare och sporra de andra ekonomiska regionerna att följa efter. EU bedriver även globalt påverkansarbete vid FN:s klimatkonferenser och genom att inkludera omnämningen av hållbar utveckling i EU:s handelsavtal, exempelvis i handelsavtalen med Indien och Sydamerika.

EU har förbundit sig att fram till 2030 minska sina växthusgasutsläpp med minst 55 procent från 1990 års nivå. Via EU har Finland möjlighet att främja behandlingen av klimat- och energifrågor på det globala planet. Målet för EU:s program för grön utveckling (den europeiska gröna given) är att göra Europa till den första klimatneutrala världsdelen före 2050, vilket ytterligare skulle öka EU:s konkurrenskraft och skapa miljontals nya arbetsplatser.

Den gröna given har ökat sin betydelse även inom geopolitiken, eftersom åtgärderna stärker Europas självförsörjningsgrad och försörjningsberedskap.

Då Finland eftersträvar en position som en global föregångare när det gäller att utveckla lösningar på klimatförändringen ligger det i Finlands intresse att EU har en ambitiös klimatpolitik. EU bör skärpa sina mål så att klimatneutralitet uppnås klart före 2050 och därför bör den åtgärdshelhet som ingår i kommissionens 55-beredskapspaket "Fit For 55" understödhas. De skärpta målen förutsätter ibruktagandet av nya miljö- och energiteknologier samt ett påskyndande av uppskalningen av de nuvarande inom EU:s inre marknad. Förutom en ökad efterfrågan på den inre marknaden förbättrar detta EU:s ställning på exportmarknaden och möjliggör tillväxt och uppkomsten av arbetsplatser i Finland och EU. På EU-nivå finns det anledning att utan dröjsmål börja följa EU:s existerande regler om statligt stöd.

Utsläppshandelssystemet har visat sig vara en mer välfungerande lösning för att minska utsläppen och det är ändamålsenligt att utöka användningen av det. Med gränsjusteringsmekanismen för koldioxid (koltullar) kan man hindra den risk för koldioxidläckage som är förknippad med systemet. Fokus inom EU bör ligga

på att skapa marknader som erbjuder lösningar på miljökriserna. Europa måste stärka sin självförsörjningsgrad och det finns exempelvis skäl att på EU-nivå införa en noggrannare reglering av en hållbar tillgång till råvaror, återvinningen och tillvaratagandet av dem.

Finland bör ägna sig åt aktivt och långsiktigt påverkansarbete inom Europeiska unionen och kräva en tillräckligt hög målnivå och ett trygghet av medlemsländernas konkurrenskraft. Finland bör genom påverkansarbete utnyttja alla möjligheter till affärsverksamheter och ekonomisk tillväxt som övergången till ett kolsnålt samhälle medför. Strävan efter att utvecklas till ett ledande land i fråga om kolsnåla lösningar ska synas i Finlands påverkansarbete.

Finland är det nordligaste landet i världen där man ägnar sig åt jord- och skogsbruk. Uppvärmningen av de arktiska områdena påverkar även Finlands näringsverksamhet och invånare. Vegetationsperioden har blivit längre, men de hot som väder- och klimatriskerna medför är delvis svåröversägliga. Det är viktigt att beakta den osäkerhet som är förknippad med den här förändringen i samband med att de politiska åtgärderna sammanjämkas. Finlands nordliga läge och särdrag måste beaktas i EU:s klimat- och energipolitiska riktlinjer. Samtidigt måste vi också hålla fast vid Finlands mål i fråga om bekämpandet av klimatförändringen och förlusten av biologisk mångfald. Klimatförändringen erbjuder nya tillväxt- och exportmöjligheter för matsektorn.

Grunden för all EU-påverkan är att medlemslandet känner till sina egna mål. För att framhålla Finlands ståndpunkter och förbättra verkningfullheten måste man på det nationella planet sträva efter allt bättre prognostisering och prioritering samt diskussion mellan aktörerna. På så sätt säkerställer vi att formulerandet av Finlands ståndpunkt inte fördröjs till exempel till följd av meningsskiljaktigheter mellan ministerierna, vilket kunde leda till att Finlands påverkningsmöjligheter inom EU försvagas.

EU måste skapa rekommendationer för en rättvis omställning, genom vilka medlemsstaterna sporras till att beakta klimatåtgärdernas effekter på människornas levnadsförhållanden. Till stöd för en rättvis omställning måste EU ta fram rekommendationer som omfattar olika sektorer av politiken samt ett sektorspecifikt program för ordnandet av omskolning och kontinuerligt lärande, eftersom klimatneutraliteten inom många sektorer förutsätter ny kompetens och omskolning.

Akavas tre centrala riktlinjer för Finlands aktiva deltagande i EU:s klimatpolitik samt klimatåtgärder

1. EU bör skärpa sina mål för att få stopp på förlusten av biologisk mångfald och uppnå klimatneutralitet före 2050.
2. Tyngdpunkten i EU:s klimatpolitik ska ligga på att skapa marknader som erbjuder lösningar på miljökriserna.
3. EU:s program för grön utveckling är en del av en geopolitik där Europa medvetet minskar sitt beroende av att importera kritiska råvaror.

Finland bör aktivt och långsiktigt arbeta för den gröna omställningen inom Europeiska unionen.

5. Klimatåtgärderna genomförs rättvist

Bekämpning av och anpassning till klimatförändringen är nödvändigt ur ett perspektiv av global och intergenerationell rättvisa. En rättvis omställning utgör kärnan i bland annat Parisavtalet och EU:s gröna giv. När klimatåtgärderna är rättvisa framskrider de också, och de minskar också polariseringen.

EU:s mekanism för en rättvis omställning skyddar de medborgare som är som mest sårbara inför omställningen. Mekanismen består av följande delområden: 1) att underlätta sysselsättningsmöjligheterna inom nya branscher som befinner sig i övergångsskedet, 2) erbjuda möjligheter till omskolning 3) förbättra energieffektiviteten i boendet, 4) investera i bekämpningen av energifattigdom, 5) underlätta tillgången till ren och leveranssäker energi till ett skäligt pris.

Kommande generationer blir ofrånkomligen tvungna att leva i ett varmare klimat än nu, vilket bland annat ökar förekomsten av extrema väderfenomen, skadliga hälsoeffekter, skaderisker i fråga om livsmedelssäkerhet samt klimatflyktingskap.

Europeiska unionen är en av världens största ekonomiska regioner och den har utmärkta möjligheter att fortsätta som en global klimatledare och sporra de andra ekonomiska regionerna att följa efter. EU bedriver även globalt påverkansarbete vid FN:s klimatkonferenser och genom att inkludera omnämmanden av hållbar utveckling i EU:s handelsavtal, exempelvis i handelsavtalen med Indien och Sydamerika.

Akavas tre centrala mål för en mer rättvis klimatpolitik

- 1. Akava kräver en hederlig och rättvis klimatpolitik, där det skapas möjlighet för alla finländare att vara med om att stävja klimatförändringen och anpassa sig till den.**
- 2. Löntagarna involveras i planeringen av klimatpolitiken och i de politiska åtgärder som relaterar till uppföljningen av den.**
- 3. Akava understöder en skattereform för hållbar utveckling, där verksamhet som är skadlig för miljön beskattas hårdare och beskattningen av arbets- och företagsverksamhet sänks.**

Varje finländare bör ha möjlighet att delta i processerna för att stävja klimatförändringen och främja anpassningsåtgärderna. Klimatmålen kan nås om medborgarna upplever klimatpolitiken som rättvis och medborgarna erbjuds möjlighet att delta i beredningen och genomförandet av klimatriktlinjerna. De olika generationernas möjligheter att påverka och delta i klimatarbetet kan främjas genom generationsinriktad rättvisa. Klimatåtgärderna får inte leda till en ökad ojämlikhet.

I den nationella klimatpolitiken bör alltmer uppmärksamhet ägnas åt löntagarnas och i vidare bemärkelse medborgarnas ställning i en föränderlig miljö. Civilsamhällets aktörer, såsom arbetsmarknadsorganisationer, bör på ett mer heltäckande sätt inkluderas i planeringen av den nationella klimatpolitiken. På arbetsplatserna ska interaktionen mellan arbetsgivare och arbetstagare ökas i syfte att främja en engagerande klimatpolitik.

I planeringen av klimatåtgärderna är det viktigt att allmänheten inkluderas och inspireras att delta i en genuin interaktion. Informationen om miljöfrågor ska vara klar, långsiktig och tillgänglig. Klimatpolitiken bör stödja en förutsägbar verksamhetsmiljö, vilket gör det möjligt för företagen, allmänheten och andra organisationer att planera inför framtiden. Dessutom måste det skapas förutsättningar för finländska företag att investera i och utveckla produkter och service som det finns internationell efterfrågan på. Finland måste sträva efter att påverka alla stater att följa gemensamt överenskomna regler.

Konsumtionen bör med hjälp av ekonomiska styrmedel styras in på alternativ som är mer hållbara ur ett klimatperspektiv. Med hjälp av skattereformen för hållbar utveckling kunde verksamhet som är skadlig för miljön beskattas hårdare och beskattningen av arbets- och företagsverksamhet sänkas. Åtgärder i anslutning till klimatförändringen måste dock genomföras så kostnadseffektivt som möjligt och belastningen för konsumenterna måste fördelas så jämnt som möjligt så att försörjningen för dem i mest utsatt ställning kan tryggas.

Inom utvecklingsarbetet måste man stärka åtgärderna för att på bredare front förbättra levnadsförhållandena för människor i utvecklingsländer och förhindra miljöflyktingar. Finland har en avsevärd kompetens inom bland annat besöksprojekt och skogsjordbruk samt inom bekämpningen av ökenutbredning och skogsbränder. De "klimatmässigt hållbara utvecklingsvägar" som nämns i IPCC:s 1,5-gradersrapport ska lyftas fram som centrala handlingslinjer i både utvecklingsländer och utvecklade länder. Detta innebär anpassningsåtgärder

Klimatåtgärderna bör genomföras på ett inkluderande och rättvist sätt.

gärder och ett stärkande av samhällenas resiliens, dvs. förmåga att tåla förändringar. Dessutom måste utbildningssystemen i utvecklingsländerna stärkas och i synnerhet flickornas samhälleliga ställning och deltagande i utbildning måste förbättras.

Unga befinner sig i en central position när det gäller att stävja klimatförändringen. Unga har en rätt att bli hörda och ungas oro bör tas på allvar i beslutsfattande som gäller klimatförändringen. Akava erbjuder unga ett sätt att få sin röst hörd. Vårt mål är att förbättra deras möjligheter att delta i klimatåtgärder på arbetsplatser och i läroanstalter.

www.akava.fi

